

«زن و مطالعات خانواده»
سال یازدهم - شماره چهل و سوم - بهار ۱۳۹۸
ص ص: ۷-۱۷
تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۰/۲۵
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۳/۳۰

پیش بینی خیانت زناشویی بر اساس تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره ی شهر تبریز

دکتر مرتضی عزیزی^۱

منیژه سنگتراش میرآقائی^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی خیانت زناشویی بر اساس تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره‌ی شهر تبریز بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر تبریز در سال ۱۳۹۷ بودند که از این جامعه، تعداد ۲۰۰ زن به شیوه نمونه‌گیری هدفمند از بین زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره و فرهنگسراهای شهر تبریز انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های خیانت زناشویی واگهان، تفکیک خویشتن اسکورون و دلزدگی زناشویی پاینز استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش آماری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که بین تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی با خیانت زناشویی رابطه معناداری وجود دارد. از سوی نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی می‌توانند خیانت زناشویی را در زنان مراجعه کننده به مرکز مشاوره شهر تبریز پیش‌بینی کنند. بنابراین توجه به تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی نقش مهمی در خیانت زناشویی دارد.

واژه‌های کلیدی: خیانت زناشویی، تفکیک خویشتن، دلزدگی زناشویی

۱. استادیار گروه روان‌شناسی عمومی، واحد سراب، دانشگاه آزاد اسلامی، سراب ایران (dr.azizim2013@yahoo.com)
(نویسنده مسوول).

۲. دانش‌آموخته روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز

مقدمه

ازدواج پیچیده‌ترین شکل رابطه‌ی انسانی است. انسان بدون ارتباط سازنده و سالم نمی‌تواند شکوفا شود. در واقع ازدواج اصلی‌ترین زمینه‌ای است که در آن اثر صمیمیت و روابط اجتماعی رشد می‌یابد و متجلی می‌گردد. زوجین در زندگی مشترک و تعامل با یکدیگر می‌توانند مهارت‌های زناشویی خود را فعلت بخشند. همه‌ی انسان‌ها از نافذترین جاذبه‌های حیات بهره‌مند هستند. تنها بستر مشروع متبادر این جاذبه‌ها، از طریق ارتباط با همسر است. ارتباط مؤثر و سازنده، سنگ زیربنایی خانواده‌ی سالم و موفق است (گیدنس^۳، ۲۰۰۶). اما گاه تحولات زندگی، سیستم زناشویی را چنان بی‌ثبات می‌کنند که زن و شوهر از یکدیگر قطع امید کرده، قادر به گذشت و بخشودن اعمال، افکار و احساسات یکدیگر نیستند و در باور خود چاره‌ای جز وارد شدن به تعارضات زناشویی و گاه خیانت زناشویی نمی‌بینند (ورثینگتون^۴، ۲۰۰۵).

آمارها و گزارش‌های روانشناسان و دادگاه‌های خانواده نشان می‌دهد در دهه‌ی گذشته گرایش خیانت به همسر در جامعه ما بسیار افزایش یافته است. روانشناسان و متخصصان، از بین رفتن عشق و علاقه، عدم جذابیت همسر، سهل‌انگاری همسر، هوسرانی، عقده‌های جنسی، اخلاق و رفتار غیرقابل تحمل همسر، بی‌خطر شمردن خیانت، زیاده‌خواهی و تنوع‌طلبی را از دلایل اصلی خیانت و بی‌وفایی همسران به یکدیگر می‌دانند. خیانت به معنای رفتارهای جنسی و غیرجنسی (مثل بیان احساسات و افکار) با فردی غیر از همسر، همراه با پنهان‌کاری‌هایی است که با انتظاراتی که از رابطه زن و شوهر می‌رود مغایرت دارد. شکایت اصلی بسیاری از افرادی که به روانشناسان و مراکز مشاوره‌های خانواده مراجعه می‌کنند داشتن سوءظن نسبت به همسر و یا خیانت آشکار او است که در این راستا عوامل مختلفی از جمله تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی می‌توانند بر خیانت زناشویی زوجین تأثیرگذار باشند (سودانی و شفیع‌آبادی، ۱۳۸۷).

در نظریه تفکیک خویشتن خانواده دائماً در حال کشمکش بر سر متعادل‌سازی میان احساس با وحدت و تفکیک خود در میان اعضاست. وقتی خانواده‌ای درگیر با نیروهای معطوف به وحدت و تفرد است، اضطراب برانگیخته می‌شود و اگر وحدت غلبه کند، خانواده به سوی کارکرد عاطفی بیشتر رهنمون می‌شود و خودپیروی فرد کاهش می‌یابد و سلامت روانی فرد به مخاطره می‌افتد و این باعث افزایش خیانت زناشویی در زوجین می‌گردد (مختاری، میرفردی و محمودی، ۱۳۹۳). از سویی دلزدگی زمانی بروز می‌کند که زوجین متوجه می‌شوند که علیرغم تلاش‌هایشان، رابطه‌شان به زندگی معنا نداده و نخواهد داد. وقتی زن و شوهر از عشق و شیفتگی فاصله می‌گیرند، هر حادثه‌ی دلسردکننده‌ای برای توجیه برچسب زدن منفی به همسرشان کافی به نظر می‌رسد. شوهر در این شرایط حتی اگر یک بار حساسیت نشان نداد، یک فرد بی‌احساس تلقی می‌شود. اگر زن ولو یک بار انتظار محبت شوهر را برآورده نکند، نامهربان می‌شود. بنابراین همین عوامل می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در افزایش خیانت زناشویی داشته باشد. اما با توجه به

۳. Giddens

۴. Worthington

بررسی پیشینه پژوهش تحقیقات کمتری در زمینه خیانت‌های زناشویی و عوامل افزایش آن در زنان صورت گرفته است.

روش کار

طرح مطالعه حاضر از نوع توصیفی و همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر تبریز از اول فروردین تا مرداد ۱۳۹۷ بودند که از این جامعه، تعداد ۲۰۰ زن به شیوه نمونه‌گیری هدفمند از بین زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره و فرهنگسراهای شهر تبریز (الهام، رشد، شمس، صدرا، هنر زندگی، علامه امینی، آرامش، پندار و یاوران رشد) انتخاب شدند. معیارهای ورود به پژوهش شامل حداقل سن زنان ۲۵ و حداکثر ۴۰ سال و همچنین تک همسری بودن بود. ملاک‌های خروج نیز شامل داشتن سابقه بیماری‌های جسمی و روانی مزمن و حاد (ضایعات نخاعی، افسردگی، ضعف اعصاب و ...) و مصرف داروهای روان گردان تجویز شده توسط پزشک یا روان‌پزشک و یا سوء مصرف به وسیله خود مراجع.

پرسشنامه خیانت زناشویی

این پرسشنامه توسط واگهان (۲۰۰۸) ساخته شده است و شامل ۳۵ سؤال است که به صورت ۵ درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری شده است. روایی این پرسشنامه توسط واگهان (۲۰۰۸) مورد تأیید قرار گرفته است و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمده است. این پرسشنامه توسط مؤمنی جاوید و شعاع-کاظمی (۱۳۹۰) هنجاریابی شده است و پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۰ به دست آمده است. همچنین در پژوهش حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که ۰/۸۹ به دست آمد.

پرسشنامه تفکیک خویشتن

این پرسشنامه توسط اسکورون (۱۹۹۵) ساخته شده و شامل ۴۳ سؤال است که به صورت طیف ۶ درجه‌ای از نمره ۱ تا ۶ برای پاسخ‌های کاملاً درست تا نمره ۱ برای پاسخ‌های کاملاً نادرست نمره‌گذاری می‌شود. این پرسشنامه دارای ۴ خرده مقیاس؛ شامل واکنش عاطفی دارای ۱۱ گویه، وضعیت خود با ۱۱ گویه، برش عاطفی با ۱۲ گویه و امتزاج با دیگران با ۹ گویه می‌باشد که تمام گویه‌های این مقیاس به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. تحلیل عاملی تأییدی توسط اسکورون (۱۹۹۵) چهار عامل بیان شده را تأیید نموده است. میزان پایایی پرسشنامه به شیوه همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های واکنش عاطفی، وضعیت خود، برش عاطفی و امتزاج با دیگران به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۱، ۰/۸۴ و ۰/۸۶ به دست آمده است. همچنین در پژوهش یوسفی و همکاران (۱۳۸۹) ضریب پایایی پرسشنامه به

روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۳ گزارش شده است. همچنین در پژوهش حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که ۰/۹۰ به دست آمد.

پرسشنامه دلزدگی زناشویی

مقیاس دلزدگی زناشویی یک ابزار خودسنجی است که برای اندازه گیری درجه دلزدگی زناشویی در بین زوج‌ها طراحی گردیده است. این مقیاس از یک ابزار خودسنجی دیگری که برای اندازه گیری دلزدگی به کار می‌رود اقتباس شده است. این مقیاس توسط پاینز (۲۰۰۲) ابداع گردید (پاینز و نانز، ۲۰۰۳). این پرسشنامه ۲۰ ماده دارد که شامل ۳ جزء اصلی خستگی جسمی (مثلاً احساس خستگی، سستی و داشتن اختلالات خواب) از پا افتادن عاطفی (احساس افسردگی، ناامیدی، در دام افتادن) و از پا افتادن روانی (مثل احساس بی ارزشی، سرخوردگی و خشم به همسر) می‌باشد. تمام این موارد روی یک مقیاس هفت امتیازی پاسخ داده می‌شوند. سطح ۱ معرف عدم تجربه عبارت مورد نظر و سطح ۷ معرف تجربه زیاد عبارت مورد نظر است. ارزیابی ضریب اعتبار مقیاس دلزدگی زناشویی نشان می‌دهد که دارای یک همسانی درونی بین متغیرها در دامنه ۰/۸۴ و ۰/۹۰ است روایی به وسیله همبستگی های منفی با ویژگی‌های ارتباطی مثبت به تأیید رسیده است و مطالعات بین فرهنگی در نروژ، مجارستان، مکزیک، اسپانیا، پرتغال، فنلاند و اسرائیل استفاده شده است (پاینز و نانز، ۲۰۰۳). در ایران نیز نویدی (۱۳۸۴) آلفای کرونباخ این پرسشنامه را ۰/۸۶ گزارش نموده است. همچنین در پژوهش حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که ۰/۸۷ به دست آمد.

یافته‌ها

جدول ۱: آمارهای توصیفی متغیرهای خیانت زناشویی و تفکیک خویشتن

گروه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین
خیانت زناشویی	۱۱۱/۰۱	۲۳/۷۱	۱/۶۷
واکنش عاطفی	۳۲/۱۸	۵/۲۷	۰/۳۷
وضعیت خود	۳۸/۴۵	۶/۵۷	۰/۴۶
برش عاطفی	۳۲/۵۰	۴/۷۹	۰/۳۳
امتزاج با دیگران	۲۴/۴۱	۵/۱۸	۰/۳۶
تفکیک خویشتن	۱۲۷/۵۴	۱۱/۳۴	۰/۸۰

مندرجات جدول ۱ نشان می‌دهد که میانگین خیانت زناشویی ۱۱۱/۰۱، واکنش عاطفی ۳۲/۱۸، وضعیت خود ۳۸/۴۵، برش عاطفی ۳۲/۵۰، امتزاج با دیگران ۲۴/۴۱ و نمره کل تفکیک خویشتن ۱۲۷/۵۴ است.

جدول ۲: آمارهای توصیفی متغیرهای دلزدگی زناشویی و مؤلفه‌های آن

گروه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین
خستگی جسمی	۲۱/۹۸	۴/۱۸	-۰/۲۹
از پا افتادن عاطفی	۳۱/۵۳	۵/۳۰	-۰/۳۷
از پا افتادن روانی	۳۲/۱۷	۵/۱۶	-۰/۳۶
دلزدگی زناشویی	۸۵/۶۹	۹/۱۷	-۰/۶۴

مندرجات جدول ۲ نشان می‌دهد که میانگین خستگی جسمی ۲۱/۹۸، از پا افتادن عاطفی ۳۱/۵۳، از پا افتادن روانی ۳۲/۱۷ و نمره کل دلزدگی زناشویی ۸۵/۶۹ است.

فرضیه (اول): بین تفکیک خویشتن و مؤلفه‌های آن (واکنش عاطفی، وضعیت خود، برش عاطفی و امتزاج با دیگران) با خیانت زناشویی در زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره رابطه وجود دارد.

برای آزمون فرضیه اول از شاخص همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳: آزمون همبستگی بین تفکیک خویشتن و مؤلفه‌های آن با خیانت زناشویی

متغیر	خیانت زناشویی
واکنش عاطفی	-۰/۲۰**
وضعیت خود	-۰/۲۳**
برش عاطفی	-۰/۰۸
امتزاج با دیگران	-۰/۱۶*
تفکیک خویشتن	-۰/۳۴**

* $p < 0.05$ و ** $p < 0.01$

مندرجات جدول ۳ نشان می‌دهد که بین واکنش عاطفی، وضعیت خود، امتزاج با دیگران و نمره کل تفکیک خویشتن با خیانت زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. در واقع با افزایش تفکیک خویشتن،

خیانت زناشویی کاهش می‌یابد. همچنین بین برش عاطفی با خیانت زناشویی رابطه معناداری مشاهده نشد؛ بنابراین فرضیه اول پژوهش تأیید می‌گردد.

فرضیه (دوم): بین دزدگی زناشویی و مؤلفه‌های آن (خستگی جسمی، از پا افتادن عاطفی و از پا افتادن روانی) با خیانت زناشویی در زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره رابطه وجود دارد.

برای آزمون فرضیه دوم از شاخص همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴: آزمون همبستگی بین دزدگی زناشویی و مؤلفه‌های آن با خیانت زناشویی

متغیر	خیانت زناشویی
خستگی جسمی	۰/۲۳**
از پا افتادن عاطفی	۰/۱۷*
از پا افتادن روانی	۰/۱۴*
دزدگی زناشویی	۰/۲۸**

$$*p < 0.05 \text{ و } **p < 0.01$$

مندرجات جدول ۴ نشان می‌دهد که بین خستگی جسمی، از پا افتادن عاطفی، از پا افتادن روانی و نمره کل دزدگی زناشویی با خیانت زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در واقع با افزایش دزدگی زناشویی، خیانت زناشویی نیز افزایش می‌یابد. بنابراین فرضیه دوم پژوهش تأیید می‌گردد.

فرضیه (سوم): تفکیک خویشتن و دزدگی زناشویی قادرند تغییرات خیانت زناشویی را در زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره پیش‌بینی کنند.

برای تعیین نقش هر یک از متغیرهای تفکیک خویشتن و دزدگی زناشویی در پیش‌بینی خیانت زناشویی زنان مراجعه کننده به مرکز مشاوره از تحلیل رگرسیون چندگانه همزمان یا استاندارد استفاده شد. در رگرسیون چندگانه استاندارد همه متغیرهای پیش‌بین به طور همزمان وارد تحلیل می‌شوند و هر متغیر پیش‌بین بر اساس توان پیش‌بینی خودش مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. نتایج تحلیل در جداول ذیل نشان داده شده است.

قبل از استفاده از آزمون تحلیل رگرسیون، پیش‌فرض‌های آن از جمله نرمال بودن، هم‌خطی بودن و یکسانی پراکندگی انجام شد. مقادیر گزارش شده برای Tolerance و VIF حاکی از آن است که از

مفروضه هم‌خطی تخطی نشده است. (ارزش Tolerance کمتر از ۰/۰۱ یا ارزش VIF بالای ۱۰ بیانگر تخطی از این مفروضه است) که در جدول ۷ نشان داده شده؛ این مفروضه رعایت شده است.

جدول ۵: خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون همزمان برای پیش‌بینی خیانت زناشویی

مدل	R	R ²	خطای استاندارد میانگین
همزمان	۰/۵۰۹	۰/۲۵۹	۲۰/۷۸

جدول ۶: تحلیل واریانس تغییرات متغیر ملاک بر اساس تغییرات متغیرهای پیش‌بینی

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
رگرسیون	۲۸۹۵۷/۹۴	۷	۴۱۳۶/۸۴		
باقیمانده	۸۲۹۷۸/۰۳	۱۹۲	۴۳۲/۱۷	۹/۵۷	۰/۰۰۱
کل	۱۱۱۹۳۵/۹۸	۱۹۹			

مندرجات جدول ۵ و ۶ نشان می‌دهد که متغیرهای تفکیک خویشتن (واکنش عاطفی، وضعیت خود و امتزاج با دیگران) و دلزدگی زناشویی (خستگی جسمی، از پا افتادن عاطفی و از پا افتادن روانی) قادرند ۲۶ درصد از تغییرات متغیر ملاک (خیانت زناشویی) را به طور معنی‌داری در زنان پیش‌بینی کنند و چون F محاسبه شده (۹/۵۷) در سطح $P < 0/001$ معنی‌دار است؛ نشان می‌دهد که یکی از متغیرهای پیش‌بین قادر است تغییرات متغیر ملاک (خیانت زناشویی) را در زنان پیش‌بینی کند. در جدول ۷ سهم هر یک از متغیرهای وارد شده به مدل در پیش‌بینی خیانت زناشویی را در زنان نشان داده شده است.

همان‌طور که در جدول ۷ نشان داده شده است، متغیر واکنش عاطفی تفکیک خویشتن با ضریب بتای استاندارد منفی $\beta = -0/41$ نیرومندترین متغیر در پیش‌بینی و دارای ۴۱ درصد سهم و پس از آن متغیر از پا افتادن روانی با بتای استاندارد مثبت $\beta = 0/38$ ، ۳۸ درصد نقش، خستگی جسمی با بتای استاندارد مثبت $\beta = 0/16$ ، ۱۶ درصد نقش، وضعیت خود با بتای استاندارد منفی $\beta = 0/18$ ، ۱۸ درصد نقش و در نهایت متغیر امتزاج با دیگران با بتای استاندارد منفی $\beta = -0/14$ ، ۱۴ درصد سهم، در تبیین خیانت زناشویی زنان نقش دارند. بنابراین بررسی ضرایب بتا نشان می‌دهد به ترتیب واکنش عاطفی به صورت منفی، از پا افتادن روانی و خستگی جسمی به صورت مثبت و وضعیت خود و امتزاج با دیگران به صورت منفی قادر به پیش‌بینی خیانت زناشویی زنان هستند.

جدول ۷: خلاصه نتایج ضرایب رگرسیون برای پیش‌بینی خیانت زناشویی در زنان

مدل	ضرایب غیراستاندارد		ضرایب استاندارد	t	سطح معناداری	آمارهای چند هم‌خطی	
	B	خطای استاندارد				VIF	Tolerance
ضریب ثابت	۱۲۹/۴۴	۲۲/۵۴	-	۵/۷۴	۰/۰۰۱	-	-
واکنش عاطفی	-۱/۸۴	۰/۳۹	-۰/۴۱	۱/۶۶	۰/۰۰۱	۲/۰۱	۰/۵۰
وضعیت خود	-۰/۶۷	۰/۲۳	-۰/۱۸	-۲/۸۸	۰/۰۰۴	۱/۰۸	۰/۹۱
برش عاطفی	-۰/۱۲	۰/۳۲	-۰/۰۲	-۰/۳۸	۰/۷۰	۱/۰۸	۰/۹۱
امتزاج با دیگران	-۰/۶۶	۰/۲۸	-۰/۱۴	-۲/۳۱	۰/۰۲	۱/۰۳	۰/۹۶
خستگی جسمی	۰/۹۱	۰/۳۵	۰/۱۶	۲/۵۴	۰/۰۱	۱/۰۳	۰/۹۶
از پا افتادن عاطفی	۰/۳۰	۰/۲۹	۰/۰۶	۱/۰۴	۰/۲۹	۱/۰۹	۰/۹۱
از پا افتادن	۱/۷۸	۰/۴۰	-۰/۳۸	۴/۳۹	۰/۰۰۱	۲/۰۲	۰/۴۹

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی خیانت زناشویی بر اساس تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره‌ی شهر تبریز بود.

یافته اول پژوهش نشان داد که بین واکنش عاطفی، وضعیت خود، امتزاج با دیگران و نمره کل تفکیک خویشتن با خیانت زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. در واقع با افزایش تفکیک خویشتن، خیانت زناشویی کاهش می‌یابد. این یافته با نتایج پژوهش‌های اسکورون و فریدلندر (۲۰۱۵)، هی‌شون‌لی (۲۰۱۱) و یوسفی و همکاران (۱۳۸۹) همسو است. به طوری که اسکورون و فریدلندر (۲۰۱۵) در پژوهشی به این نتیجه دست یافتند کسانی که تفکیک خویشتن بالایی داشتند، رضایت آن‌ها از روابط صمیمانه بیشتر است و میزان خیانت زناشویی در آن‌ها کمتر می‌باشد. در واقع تمایز یافتگی بالا با رضایت زناشویی بالاتر در ارتباط است.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که در نظریه تفکیک خویشتن خانواده دائماً در حال کشمکش بر سر متعادل‌سازی میان احساس با وحدت و تفکیک خود در میان اعضاست. وقتی خانواده‌ای درگیر با نیروهای معطوف به وحدت و تفرد است، اضطراب برانگیخته می‌شود و اگر وحدت غلبه کند، خانواده به سوی کارکرد عاطفی بیشتر رهنمون می‌شود و خودپیروی فرد کاهش می‌یابد و سلامت روانی فرد به مخاطره می‌افتد و این باعث افزایش خیانت زناشویی در زوجین می‌گردد (مختاری و همکاران، ۱۳۹۳).

یافته دوم پژوهش نشان داد که بین خستگی جسمی، از پا افتادن عاطفی، از پا افتادن روانی و نمره کل دلزدگی زناشویی با خیانت زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در واقع با افزایش دلزدگی زناشویی، خیانت زناشویی نیز افزایش می‌یابد. این یافته با نتایج پژوهش‌های پوکورسکا و همکاران (۲۰۱۳)، فونگ و همکاران (۲۰۰۹) و رمضانیان (۱۳۹۵) همسو است.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که دلزدگی زمانی بروز می‌کند که زوجین متوجه می‌شوند که علیرغم تلاش‌هایشان، رابطه‌شان به زندگی معنا نداده و نخواهد داد. وقتی زن و شوهر از عشق و شیفتگی فاصله می‌گیرند، هر حادثه‌ی دلسرد کننده‌ی برای توجیه برچسب زدن منفی به همسرشان کافی به نظر می‌رسد. شوهر در این شرایط حتی اگر یک بار حساسیت نشان نداد، یک فرد بی‌احساس تلقی می‌شود. اگر زن ولو یک بار انتظار محبت شوهر را برآورده نکند، نامهربان می‌شود. بنابراین همین عوامل می‌تواند نقش تعیین کننده‌ای در افزایش خیانت زناشویی داشته باشد (فونگ و همکاران، ۲۰۰۹).

یافته سوم پژوهش نشان داد که تفکیک خویشتن و دلزدگی زناشویی قادرند خیانت زناشویی در زنان پیش‌بینی کنند.

در تبیین این یافته بوون (۱۹۷۸) معتقد بود که سطح تفکیک خویشتن در ابعاد مختلف سلامت روانی و عملکرد عمومی زندگی فرد نقش تعیین کننده دارند. همچنین بوون بیان می‌کند سطح تفکیک پایین منجر به دلزدگی زناشویی شده و به دنبال آن خیانت زناشویی در زوجین ناراضی به وجود می‌آید. همچنین وقتی خانواده‌ای درگیر چالش با نیروهای معطوف به وحدت و تفرد است، لاجرم اضطراب برانگیخته می‌شود. اگر در این حالت وحدت غلبه کند، خانواده به سوی کارکرد عاطفی بیشتر رهنمون می‌شود و خود پیروی فرد کاهش می‌یابد؛ که در نتیجه‌ی کاهش خود پیروی، فرد دچار افزایش اضطراب مزمن می‌شود (بهجتی نجف‌آبادی و جوادزاده‌شهرسانی، ۱۳۹۶).

بی‌وفایی و خیانت، نوعی اختلال و بیماری در رفتار است. زیرا با توجه به عوارض ناپه‌نجان و نامطلوبی که به همراه دارد، آسیب‌ها و مشکلات مختلفی را برای هر یک از افراد دیگر ایجاد می‌نماید. به طوری که کانو و همکاران (۲۰۰۲) نیز با مطالعه‌ی زندگی زنانی که فشارهای شدید زناشویی مانند خیانت، بدرفتاری و تهدید به طلاق را تجربه کرده‌اند، به این نتیجه رسیدند که اختلافات خانوادگی، افسردگی و از هم پاشیدن خانواده، دلزدگی زناشویی یکی از پیامدهای رایج در چنین شرایطی است. به هر حال افزایش تفکیک

خویشتن می‌توان به عنوان عامل مهمی در کاهش مشکلات زناشویی نقش داشته باشد و میزان دلزدگی و خیانت زناشویی را کاهش دهد.

Abstract

Bowen, M. (1978). **Family therapy in clinical practice**. New York: Aronson.

Cano, A., Christian-Herman, J., O'Leary, K. D., & Avery-leaf, S. (2002). Antecedents and consequences of negative marital stressors. *Journal of family therapy*, 28(2009). Familial and extramarital relations among truck drivers crossing the Hong Kong-China border. **Journal of Sex Marital Ther**, 35(3), 239-44.

Hea Shoon Lee, H. (2011). Self-differentiation, self-esteem and mental health in adolescents", **Journal Korean Acad Psychiatr Mental Health Nurs**, 2, 20-30.

Mokhtari Maryam, Mirfardi Asghar, Mahmoudi Ebrahim.(1393)Evaluation of social factors effecting the level of divorce tendency in Yasuj city.**Applicable sociology journal**.25(1):41_157

Momeny Javid ;Mehrawar and Shoaee Kazemi;Mehrangiz.The effectiveness of psychotherapy interventions on the betrayal in married women in Tehran from 1389_1390.**social research**,6(18),139_155

Nawidi Fatemeh,(1384).**Investigation and comparison of marital disorders relationship with the factors of the atmosphere in employees of education departments and nurses in hospitals in Tehran city**.Master thesis of consulting.Shahid Beheshti University.

Pokorska, J., Farrell, A., Evanschitzky, H., & Pillai, K. (2013). **Relationship fading in business-to-consumer context**. In S. Sezgin, E. Karaosmanoglu, & A. B. Elmadag.

Ramezani Somayeh(1395)**The relationship between social networking and attitude towards infidelity with marital boredom in married students**.Master thesis of psychology.Islamic Azad University of Marvdasht.

Sudani Mansour, Shafi Abadi Abdullah. (1387) comparison of effect of Elli couple paying in solid and confusion in reducing marital conflicts. quarterly **journal of phycology**. 10(37), 1_20

Skowron, E., & Friedlander, M. (2015). The differentiation of self-inventory: Development and initial validation. **Journal of Counseling Psychology**, 28, 235-246,

Vaughan, p. (2008). **The monogamy myth** (3rd edition). New York: Newmarket press.

Wiederman, M. W., & Allgeier, E. R. (2011). Expectations and attributions regarding extramarital sex among young married individuals. **Journal of psychology and Human Sexuality**, 8(1), 3-21.

Worthington, E.L. (2005). Hope-Focused Marriage Counseling Recommendations for Researchers, Clinicians and Church workers. **Journal of Psychology and Theology**; 31(3): 231-9.

1. Yousefi Nasser, Etemadi Ozra, Bahrami Fatemeh, Bashideh Kiumars, Shirbegi Nasser. (1389) Investigating the relationship between self differentiation and mental welfare, mental health and marital relationship quality in Bowen Theory. **Journal of medical science of Kurdistan University**.

